

Sisukord

1. Ainevaldkond: Eesti keel keelekümbelusklassis.....	2
1.1. Valdkonna pädevus	2
1.2. Ainevaldkonna õppeained.....	2
1.3. Õppeaine nädalatundide jaotumine:	2
1.4 Ainevaldkonna kirjeldus	3
2. Aine: Eesti keel	3
2.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	3
2.2. Õppeaine kirjeldus	4
2.3. Õppetegevus	4
2.4. Füüsiline keskkond	5
2.5. Hindamise üldalused.....	5
2.6. Läbivad teemad II kooliastmes lähtuvalt eesti keele õppeainest	5
2.7. Lõiming teiste õppeainetega	6
3. II kooliastme õpitulemused:.....	7
4. Klass: 4. klass.....	8
4.1. Õpitulemused.....	8
4.2. Õppesisu (140 tundi):	8
5. Klass: 5.klass.....	11
5.1 Õpitulemused.....	11
5.2 Õppesisu (140 tundi):	11
6. Klass: 6. klass.....	14
6.1 Õpitulemused.....	14
6.2 Õppesisu (140 tundi):	14
7. Hindamine.....	17
7.1 Hindamise põhimõtted.....	17
7.2 Hindamine osaoskuste kaupa.....	18
7.3. Kujundav hindamine.....	23

1. Ainevaldkond: Eesti keel keelekümbelusklassis

1.1. Valdkonna pädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, see tähendab suutlikkus mõista eakohaseid ilukirjandus- ja tarbetekste ja nende osatähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos; keeleteadlikkus ja oskus end vastavalt suhtlussituatsioonile ja keelekasutuseesmärkidele nii suuliselt kui ka kirjalikult väljendada; arusaamine, et lugemine teeb vaimselt rikkamaks.

Keele ja kirjanduse õpetamisega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) omandab põhiteadmised keelest ja saavutab õigekirja oskuse;
- 4) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris välja kujunenud keelekasutustavasid;
- 5) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 6) kasutab asjakohaselt erinevaid suhtluskanaleid ning suudab leida, kriitiliselt hinnata ja kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 7) väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahva pärimuskultuuri ja traditsioone kui ka kultuurilist mitmekesisust;
- 8) tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab selle kunstilisi väärtusi;
- 9) loeb eakohast väärtkirjandust, kujundades kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastades mõtte- ja tundemaailma;
- 10) suudab kujundada ja väljendada isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 11) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest, kasutab sõna- ja käsiraamatuid.

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonna kohustuslikuks õppeaineks on eesti keel. Kirjandust käsitletakse eesti keele tundides teksti vastuvõtu osana.

1.3. Õppeaine nädalatundide jaotumine:

II kooliaste

Klass	4. klass	5. klass	6. klass
Tunde nädalas	4	4	4

1.4 Ainevaldkonna kirjeldus

Keelekümblusklassides peetakse oluliseks nii vene keele ja kultuuri mõistmist, väärtustamist ja valdamist eakohasel tasemel kui ka eesti keele funktsionaalset oskust. Keel on rahvuskultuuri ja rahvusliku identiteedi kandja ning selle valdamine kõnes ja kirjas on inimese mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldusi.

Eesti keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus eestikeelsetes õppeainetes. Eesti keele ja kirjanduse ainevaldkond toetab eeskätt õpilase kommunikatiivsete oskuste arengut. Ainevaldkonna õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. Teadmiste ning kogemuste alusel kujuneb õpilasest teadlik, aktiivne ja vastutustundlik lugeja, kirjutaja ning suhtleja. Eesti keel on õppeaine, mille õppimine arendab kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine, õigekeelsus) nii teabe- ja tarbetekstide kui ka kirjandustekstide lugemise, reflekteerimise ja kirjutamise toel. Ainevaldkonna õppeainete lõimimise põhialus on avar käsitlus tekstidest, hõlmates nii suulisi kui ka kirjalikke, tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilise, graafilise ning teiste tekstiliikide kombinatsioone. Ainevaldkonna õppeainete koostoides omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada. Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu.

Eesti keelt õppides omandab õpilane keelelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendama, kuulnud ja loetut analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduse lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilase kultuuri- ja elukogemusi, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugejavõimete ja isiksuse arengut. Ainevaldkonna õppeained tervikuna toetavad õpilaste keelepädevuse ja kommunikatiivsete oskuste kujunemist ning esteetilist, kultuurilist ja sotsiaalset arengut.

2. Aine: Eesti keel

2.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab põhiteadmised eesti keelest kui soome-ugri keelest ja eesti keele õigekirjaoskuse, tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasiõppimisel;
- 2) mõistab keele tähtsust eneseväljendus- ja suhtlusvahendina, arendab keeleoskust, arvestades kultuuris välja kujunenud keelekasutustavasid;
- 3) õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid, arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet, sh ainevaldkonnaga seotud elukutsete ja edasiõppimisvõimaluste infot;
- 4) loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste ning koostab neid suuliselt ja kirjalikult;
- 5) õpib tundma eri tekstiliike ning märkama nende kasutusvõimalusi ja seoseid isikliku ja tööeluga;
- 6) arendab kriitilist mõtlemist, oskust arvamusi põhjendada ning suuliste ja kirjalike tekstide alusel iseseisvalt järeldusi teha;
- 7) kasutab oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks sõna- ja käsiraamatuid ning internetiallikaid;
- 8) tajub keeleoskust õpioskuste alusena ja identiteedi olulise osana ning kujuneb teadlikuks keelekasutajaks;
- 9) väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit, suhtub lugupidamisega teiste rahvaste keelde ja kultuuri;

10) suhtub tolerantselt eesti keele võõrkeelena kasutamisse ja toetab teise emakeelega kaaslaste eesti keele omandamist.

2.2. Õppeaine kirjeldus

Eesti keele oskus keelekümbelusklassides on aluseks teiste õppekavas sätestatud eestikeelsete ainete omandamiseks. Põhikoolis omandavad õpilased teadmisi ja oskusi, mis võimaldavad neil toime tulla eakohaste suuliste ja kirjalike tekstidega. Põhikoolis pannakse alus õpilaste sotsiaalsele kirjaoskusele, st oskusele kasutada keelt teadlikult ning kriitiliselt isiklikus, avalikus, õppe- ja tööelus.

Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante ja eriliigilisi tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega.

Põhikoolis tuleb teadlikult omandada tänapäeva eesti kirjakeel.

II kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning õigekeelsus ja keelehoole.

Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning internetikeskkonnas kahekesi või mitmekesi suhelda, tekste kokku võtta ja vahendada.

Teksti vastuvõtu õpetuses kujundatakse oskust tekste valida ja leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustatakse kuulamis- ja lugemisstrateegiaid ning süvendatakse võimet teksti paremini mõista ning tekstile reageerida.

Tekstiloomine õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada.

Õigekeelsuse ja keelehoolduse õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest. Õpilastes arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest, omandatakse teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilirikkuse ning kirjavara mitmekülgse kohta.

2.3. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) peetakse silmas õppekava alusväärtusi, üldpädevusi, õppeaine eesmärgi ja õpitulemusi ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) jälgitakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida;
- 5) kasutatakse tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;

- 6) laiendatakse õpikeskkonda: arvutiklass, muuseum, näitus, raamatukogu;
- 7) kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sh aktiivõpet: esitamine, rollimäng, loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine jm;
- 8) rakendatakse õppetegevust toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (sh raamatukogutunnid, ekskursioonid kirjanikega seotud paikadesse ning keele ja kirjandusega seotud asutustesse, kohtumised kirjanikega, loomekonkursid, kirjandusolümpiaadid, projektõpe), pidades oluliseks koosõppimise kaudu sotsiaalse kompetentsuse saavutamist ning infoühiskonna võimaluste paljust.

2.4. Füüsiline keskkond

Kool korraldab keele ja kirjanduse valdkonna ainete õpet:

- 1) klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatöök;
- 2) kooli raamatukogus ning väljaspool kooli vastavalt kooli õppekavas sätestatule.

Kool võimaldab kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sealhulgas veebisõnaraamatuid.

2.5. Hindamise üldalused

II kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust;
- 5) kirjandustekstide mõistmist ja analüüsi.

Hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sealhulgas esituste ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekavades taotletavatele õpitulemustele; õpilaste individuaalseid iseärasusi ja mõtlemistasandite arengut.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

2.6. Läbivad teemad II kooliastmes lähtuvalt eesti keele õppeainest

Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine. Rollimängude, tekstide käsitlemise, arutelude ja loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Arendatakse suutlikkust kujundada oma arvamust, väljendada end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, lahendada probleeme. Õppetegevus võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huvisid, võimeid, nii ainealaseid kui ka teisi oskusi ja teadmisi ning õpilast suunatakse kasutama eneseanalüüsi tulemusi oma tulevasharidustee ja tööelu planeerimisel. Õppetegevus võimaldab töömaailmaga ka vahetult kokku puutuda (nt õppekäigud ettevõtetesse,

ainevaldkonnaga seotud ametitotvustus). Kujundatakse oskust koostada õpingute jätkamiseks ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente. Meediatekstide analüüsi kaudu juhitakse õpilasi märkama ühiskonnas toimuvaid protsesse ja arutlema selle üle, kuidas need mõjutavad haridusteed ning tulevast tööelu.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus. Teemakohaste tekstide varal, probleemülesannete lahendamise ning suuliste ja kirjalike arutluste kaudu toetatakse õpilaste kujunemist sotsiaalselt aktiivseteks, keskkonnateadlikeks, vastutustundlikeks ning tervist ja turvalisust väärtustavateks inimesteks.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme ja neile lahendusi otsima. Projektides osalemine aitab kasvatada aktiivset ellusuhtumist.

Kultuuriline identiteet. Keele ja kirjanduse kui rahvuskultuuri kandjate toel kujuneb õpilastes arusaam Eesti kultuurist. Eesti keele kõrval õpitakse vene keelt ja selle kaudu õpitakse väärtustama ning lugu pidama endast ja oma rahvast, teiste rahvaste tekstide abil kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, aga ka tõdemus inimkonna kultuurilisest ühisosast.

Teabekeskond. Erinevatest allikatest (sh internetist) teabe hankimine, selle kriitiline hindamine ja kasutamine on nii keele- ja õppeteemakohaste teadmiste laiendamise kui ka tekstiloome eelduseks.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse teadlikult infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu rakendama.

Väärtused ja kõlblus. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades pööratakse tähelepanu õpilaste kujunemisele kõlblisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi. Tekstide analüüsi abil kujundatakse julgust astuda välja taunimisväärsete tegude ja hoiakute vastu.

2.7. Lõiming teiste õppeainetega

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keeletundides arendavad õpilased eestikeelsetes õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi arendatakse nii keele ja kirjanduse valdkonna kui ka teiste ainete õppes, töötades sisult erinevate tekstidega, samuti diskussioonide ja väitluste kaudu. Lõimingut toetab elementaarsete õigekirjanõuete järgimine teiste ainevaldkondade tundides.

Võõrkeeled. Eesti keele õpetuse kaudu arendatakse õpilaste kirjalikku ja suulist eneseväljendus- ning arutlusoskust, oskust luua tekste ning neist aru saada. Võõrkeelte õppimisel on abiks eesti keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist.

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti keele tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained. Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab head lugemisoskust ja tööd tekstiga. Kohanimede ning loodusnähtuste ja -objektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keeletundides. Loodusteemalised tekstid õppe- ning ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket ning võimendavad seeläbi emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalained. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Tekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnas olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Sotsiaalainete õppimise käigus omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimese staatusest ühiskonnas toetavad kirjandusteoste käsitlemisel ühiskondlike probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme, mida ajaloo- ja ühiskonnatundides kinnistatakse konkreetsete näidete varal.

Kunstiained. Kunstiainete õpet toetab lähenemine kirjandusteosele kui kunstiteosele. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustatsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete ja auditiivsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitus.

Kehaline kasvatus. Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.

Tehnoloogia. Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamise kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

3. II kooliastme õpitulemused:

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb õpitud tekstiliike ning nende kasutamise võimalusi;
- 2) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) oskab koostada õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada;
- 4) tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe ja esineb suuliselt;
- 5) suhtleb eesmärgipäraselt ja valib kontekstile vastava suhtluskanali, kuulab eesmärgistatult;
- 6) tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 7) oskab kasutada ÕSi ja interaktiivseid õigekeelsusallikaid.

4. Klass: 4. klass

4.1. Õpitulemused

4.klassi õpilane:

- valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning avaldab arvamust;
- põhjendab oma seisukohta ;
- teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulist kui ka kirjalikku kokkuvõtet;
- tunneb õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi;
- jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult;
- tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvorme kasutust ning järgib õpitud põhireegleid;
- oskab kasutada veebi- ja pabersõnaraamatut sõna tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks.

4.2. Õppesisu (140 tundi):

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
<p>Suuline ja kirjalik suhtlus Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ning kirjalikus tekstis. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldu kohta arvamuse esitamine. Suuline arvamused avaldus ja vestlus etteantud teemal, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine. Küsimustele vastamine, esitlus ja tutvustus. Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal. Kaaslase täiendamine ja parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • väljendab end selgelt ja arusaadavalt suhtlusolukordades koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes; • leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi; • lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; • põhjendab oma seisukohta ja vajaduse korral taganeb sellest ; 	<p>25 t</p>

<p>andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulist kui ka kirjalikku kokkuvõtet. 	
<p>Teksti vastuvõtt Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ning vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, vaatamine, kokkuvõtte tegemine, kuuldu konspekterimine. Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam. Tarbe- ja õppetekstide (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart, saatekava jne) mõtestatud lugemine. Kirjandustekstid: kunstmuinasjutt, tõsielujutt eakaaslastest, loomateemaline ilukirjanduslik ja aimejutt, seiklusjutt, näidend, rahvaluule, vanasõnad ning kõnekäänud. Kirjandusteksti süžee, sündmuste toimumise koht ja aeg ning tegelased. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Luuletuse mõtestatud lugemine (meeleolu, laad).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb õpitud tekstiliike (kirjandustekstid, tarbe- ja õppetekstid, ajakirjandus) ja nende kasutamise võimalusi; • edastab visuaalselt esitatud infot; • loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; • võrdleb tekste, esitab küsimusi ja avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte; • tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu, kirja; • mõistab tarbetekstide sisu; • kasutab töös tekstidega õpitud keele- ja tekstimõisteid. 	20
<p>Tekstiloomine Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine ja avaldamine, tagasiside saamine. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal. Fakt ja arvamus. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega. Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Esemel, olendi ja inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ning selle väljendamine. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumistest jutustamine ning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest; • koostab ning peab lühikese ettekande; • jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult; • avaldab viisakalt ja olukorrast lähtudes arvamust sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult; • kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju; • vormistab kirjalikud tekstid korrektselt; • kirjutab lühikokkuvõtte loetud raamatust; 	25

<p>kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Minavormis jutustamine. Arutlemine. Põhjuse ja tagajärje eristamine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab tekste luues ja seostades omandatud keele-ja tekstimõisteid. 	
<p>Õigekeelsus ja keelehoole <i>Häälikuõpetus ja õigekiri.</i> Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Tähed g, b ,d s-tähe kõrval. Tähtede i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). Liidete -gi ja -ki õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). <i>Sõnavaraõpetus.</i> Sünonüümid, antonüümid, nende kasutamine. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist). <i>Vormiõpetus ja õigekiri.</i> Sõnaliigid: tegusõnad, käandsõnad ja muutumatud sõnad. Tegusõna. Tegusõna ajad. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ning mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis. Käandsõna. Käandsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna. Ainsus ja mitmus. Arvsõnade õigekiri. <i>Lauseõpetus ja õigekiri.</i> Lause. Alus ja öeldis. Lihtlause. Lihtlause kirjavademärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ning nende kasutamine. Liitlause. Lihtlauseste sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Otsekõne ja saatelause. Saatelause otsekõne ees, keskel ning järel. Otsekõne kirjavademärgid. Otsekõne kasutamise võimalusi. Üte ja selle kirjavademärgid. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Lühendite lugemine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb eesti keele häälikusüsteemi (tähestikku, täis- ja kaashäälikuid, helilisi ja helituid häälikuid, võõrtähti ja -häälikuid); • rakendab kaashäälikuühendi reegleid ja erandeid; • kasutab lihtsamaid täheortograafia reegleid; • kasutab sünonüüme ja antonüüme; • silbitab ja poolitab sõnu; • eristab pöördõnu ja käandsõnu (nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna); • moodustab tegusõna õpitud vorme; • oskab kasutada veebi- ja pabersõnaraamatut sõna tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks; • moodustab ja kirjavademärgistab lihtlauseid, sealhulgas koondlauseid, ja lihtsamaid liitlauseid; • kirjavademärgistab otsekõnet; • teab üldkasutatavate lühendite tähendust; • rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsides ja hinnates. 	70

5. Klass: 5.klass

5.1 Õpitulemused

5. klassi õpilane:

- valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning avaldab arvamust;
- põhjendab oma seisukohta;
- teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulist kui ka kirjalikku kokkuvõtet;
- koostab ning peab lühikese ettekande;
- jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult;
- kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kitju;
- tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust ning järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlausei, sealhulgas koondlauseid, ja lihtsamaid liitlauseid;
- oskab kasutada veebi- ja pabersõnaraamatut sõna tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks.

5.2 Õppesisu (140 tundi):

Õppesisu	Õpitulemused	Õpega seotud tegevuste orienteeruv maht
<p>Suuline ja kirjalik suhtlus Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ning kirjalikus tekstis. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldu kohta arvamuse esitamine. Suuline aramusavaldis ja vestlus etteantud teemal. Küsimustele vastamine, esitus ja tutvustus. Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal ning kõnejärg. Kaaslase täiendamine ja parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valib juhendamise toel suhtluskanali erinevates olukordades; • leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; • esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid; • annab hinnangu enda ja kaasõpilaste töödele ning põhjendab seda. 	25

<p>Teksti vastuvõtt Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ning vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, vaatamine, kokkuvõtte tegemine, kuuldu konspekteerimine. Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist ja hinnakirjast andmete kirjapanek ning seoste esiletoomine. Tarbe- ja õppetekstide (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart, saatekava jne) mõtestatud lugemine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● loeb eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; ● mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti; ● teeb järelduse esitatud visuaalse info kohta; ● otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; ● vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi; ● leiab teksti peamõtte. 	<p>20</p>
<p>Tekstiloome Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine ja avaldamine, tagasiside saamine. Kirjandi ülesehitus. Sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus. Mustand. Oma vigade leidmine ja parandamine. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal. Fakt ja arvamus. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega. Kiri, ümbriku vormistamine. Lühiettekanne internetist või teatmeteostest leitud info põhjal. Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi ja inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ning selle väljendamine. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumistest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Arutlemine. Põhjuse ja tagajärje eristamine. Raamatust kokkuvõtte kirjutamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest; ● jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult ka vapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel; ● teab teksti ülesehituse põhimõtet; ● kirjutab kirja ja vormistab ümbriku; ● koostab teksti järgides ajalis-põhjuslikku järgnevust; ● kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest; ● esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); ● teeb loetud raamatust kokkuvõtte. 	<p>25</p>
<p>Õigekeelsus ja keelehoole</p>		

<p>Eesti keel teiste keelte seas. <i>Häälikuõpetus ja õigekiri.</i> Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Tähed g, b, d s-tähe kõrval. Tähe h õigekiri. Tähtede i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). Liidete gi ja ki õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist). <i>Sõnavaraõpetus.</i> Sünonüümid, antonüümid, nende kasutamine. Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist). <i>Vormiõpetus ja õigekiri.</i> Sõnaliigid: tegusõnad, käandsõnad ja muutumatud sõnad. Käandsõna. Käandsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ning tähendus. Õige käände valik olenevalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus. Omadussõna käänamine koos nimisõnaga. Arvsõnade käänamine. Rooma numbrite kirjutamine. Sõnaraamatute kasutamine käandsõna põhivormide kontrollimiseks. <i>Lauseõpetus ja õigekiri.</i> Lause. Alus ja öeldis. Lihtsamad lause laiendamise võimalused. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlauses. Koondlause kasutamine tekstis. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ning nende kasutamine. Liitlause. Lihtlause sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Kahe järjestikuse osalausega liitlause kirjavahemärgistamine. <i>Muud õigekirjateemad.</i> Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed. Ajaloosündmused. Ametinimetused ja üldnimetused. Perioodikaväljaanded. Teoste pealkirjad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb eesti keele häälikusüsteemi; • järgib eesti keele õigekirja aluseid; • rakendab kaashäälikuühendi reeglit; • kontrollib vajadusel õigekirja sõnaraamatust; • kasutab sünonüüme ja antonüüme; • teab liitsõna moodustamise põhimõtteid ja selle tähendusevarjundeid; • eristab sõnaliike; • teab käänete nimetusi, nende küsimusi, tähendusi; • käänab ainsuses ja mitmuses; • teab liht- ja liitlause tunnuseid, kirjavahemärgistab lauseid; • teab ja rakendab algustäheortograafiat. 	<p>70</p>
--	---	-----------

6. Klass: 6. klass

6.1 Õpitulemused

Õpilane:

- tunneb õpitud tekstiliike ning nende kasutamise võimalusi;
- teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtet nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- koostab õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning vormistab neid korrektselt ;
- tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe ja esineb suuliselt;
- suhtleb eesmärgipäraselt ja valib kontekstile vastava suhtluskanali, kuulab eesmärgistatult;
- tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- oskab kasutada ÕSi ja interaktiivseid õigekeelsusallikaid.

6.2 Õppesisu (140 tundi):

Õppetegevus	Õpitulemused	Õpega seotud tegevuste orienteeruv maht
<p>Suuline ja kirjalik suhtlus Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ning kirjalikus tekstis. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldu kohta arvamuse esitamine. Suuline arvamusalaldus ja vestlus etteantud teemal, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine. Küsimustele vastamine, esitlus ja tutvustus. Väite põhjendamine. Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal ning kõnejärg. Kaaslase täiendamine ja parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus, diskussioon. Telefonivestluse alustamine ja lõpetamine. Virtuaalkeskkonnas suhtlemise eesmärgid, võimalused, ohud, privaatsus ja avalikkus. E-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valib vastava suhtluskanali erinevates olukordades; • peab sobivalt telefoni- ja mobiilivestlusi, kirja- ja meilivahetust; • võtab loetut ja kuuldut lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis; • leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; • diskuteerib lihtsamatel teemadel. 	<p>25</p>

kiri.		
<p>Teksti vastuvõtt Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ning vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, vaatamine, kokkuvõtte tegemine, kuuldu konspekteerimine. Raadio- ja telesaadete eripära, vormid ning liigid. Trükiajakirjandus: pressifoto, karikatuur, pildiallkiri. Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam. Tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid. Tarbe- ja õppetekstide (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart, saatekava jne) mõtestatud lugemine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb tavalisi tekstiliike ja nende kasutusvõimalusi ning leiab vajalikku infot; • teeb lihtsamaid järeldusi esitatud foto, joonise, graafiku põhjal; • tunneb tele- ja raadiosaadete eesmarke ja vorme; • tunneb reklaami mõjutusvõimet ja märkab seda reklaamides; • mõistab ja põhjendab pressifoto, karikatuuuri, pildiallkirja mõju; • mõistab tarbetekstide keelt. 	20
<p>Tekstiloome Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine ja avaldamine, tagasiside saamine. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad ning nende usaldusväärsus. Eri allikatest pärit info võrdlemine, olulise eristamine ebaolulisest. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal. Fakt ja arvamus. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega. Lühiettekanne ja esitus internetist või teatmeteostest leitud info põhjal. Privaatses ja avalikus keskkonnas suhtlemise eetika. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumitest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Raamatust kokkuvõtte kirjutamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • leiab juhendamise toel tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ja internetist; • teab teksti ülesehituse põhimõtteid; • avaldab viisakalt ja olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis; • jutustab ja kirjutab oma elamustest ja juhtumitest; • kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ja seostades. 	25
Õigekeelsus ja keelehoole		70

<p>Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled. Sugulaskeeled ja sugulasrahvad. Kirjakeel, argikeel ja murdekeel.</p> <p><i>Häälikuõpetus ja õigekiri.</i> Liidete <i>-gi</i> ja <i>-ki</i> õigekiri. Sagedamini esinevate võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. Tähtede <i>f</i> ja <i>š</i> õigekiri. Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist).</p> <p><i>Sõnavaraõpetus.</i> Kirjakeelne ja argikeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Igapäevaste võõrsõnade asendamine omasõnadega ja vastupidi.</p> <p>Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka internetivariandist).</p> <p><i>Vormiõpetus ja õigekiri.</i> Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad.</p> <p>Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, liht-, täis- ja enneminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ning mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis.</p> <p>Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ning tähendus. Õige käände valik olenevalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõna käänamine koos nimisõnaga, lik- ja ne-liiteliste omadussõnade käänamine ning õigekiri. Omadussõnade võrdlusastmed. Võrdlusastmete kasutamine. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (ne- ja line-liitelised omadussõnad).</p> <p>Arvsõnade õigekiri. Põhi- ning järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ning numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis.</p> <p>Asesõna.</p> <p>Sõnaraamatute kasutamine käändsõna põhivormide kontrollimiseks.</p> <p><i>Lauseõpetus ja õigekiri.</i> Lause. Alus ja öeldis. Lihtsamad lause laiendamise võimalused. Korduvate lauseliikmete kirjavihemärgistamine koondlause. Koondlause kasutamine tekstis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teab, mida tähendab keelesugulus; • teab, millised on eesti keele lähemad sugulaskeeled ja kus neid keeli kõneldakse; • eristab kirja-, argi- ja murdekeelt; teab, mis on uudissõnad ja släng; • tunneb ja kasutab õigekirja põhireegleid; • tunneb sõnaliike (teigusõnu, nimi-, omadus-, arv- ja asesõnu), moodustab ja kasutab nende lihtvorme; • moodustab ja kirjavihemärgistab lihtlauseid, s.h koondlauseid, ja lihtsamaid liitlauseid; • kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid; • kasutab veebi- ja pabersõnaraamatut sõna tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks. 	
---	--	--

<p>Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ning nende kasutamine. Liitlause. Lihtlausete sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Kahe järjestikuse osalausega liitlause kirjavahemärgistamine.</p> <p>Otekõne ja saatelause. Saatelause otekõne ees, keskel ning järel. Otekõne kirjavahemärgid. Otekõne kasutamise võimalusi. Üte ja selle kirjavahemärgid.</p> <p><i>Muud õigekirjateemad. Algustäheõigekiri: Kohanimed.</i></p>		
---	--	--

7. Hindamine

II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal poolaastal saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta.

7.1 Hindamise põhimõtted

Õpitulemuste hindamine jaguneb:

1. õpiprotsessi hindamine (see on õppimise üksiktulemuste hindamine, mille eesmärk on õpilastele tagasiside andmine õppimise edukusest, õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine, õpiülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine);
2. kokkuvõtva hinde panekul arvestatakse kõiki õppeperioodi jooksul saadud protsessi hindeid võrdsetena;
3. kokkuvõttev hindamine on poolaasta hinnete põhjal aastahinde väljapanemine.

Õpitulemusi hinnatakse viiepallisüsteemis:

- 1) Hinde “5” (“väga hea”) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.
- 2) Hinde “4” (“hea”) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.
- 3) Hinde “3” (“rahuldav”) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.
- 4) Hinde “2” (“puudulik”) saab õpilane, kelle suulises vastuses (esituses), kirjalikus töös, praktilises tegevuses või selle tulemuses on olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.
- 5) Hinde “1” (“nõrk”) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitab, et tal nõutavad teadmised ja oskused puuduvad.

7.2 Hindamine osaoskuste kaupa

Lugemine

- Ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine.
- Erisuguste tekstide lugemine: ilukirjandus, õppetekst, aimetekst, sõnumid, teated, reklaam
- Eakohaste tabelite, skeemide, plaanide lugemine ja nende põhjal ülesannete täitmine.
- Tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine.
- Ülesannete täitmine loetu põhjal: küsimuste esitamine loetu kohta ja küsimustele vastamine, lünkade täitmine jms.
- Teksti teema ja peamõtte leidmine.
- Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine.

Hinne on „5“, kui õpilane

- loeb õpitud teksti ladusalt, selgelt ja ilmekalt; hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav;
- saab aru teksti sisust ja peamõttest;
- lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.

Hinne on „4“, kui õpilane

- loeb ladusalt, kuid väheilmekalt; lugemisel esineb takerdusi; hääldus ei häiri, kuid tekitab ka väikeseid vääritimõistmisi;
- saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;
- täidab teksti põhjal antud ülesanded väheste vigadega.

Hinne on „3“, kui õpilane

- loeb korralikult, ilmetult, vigadega; hääldus erineb selgesti eesti keele normidest. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu;
- saab üldjoontes tekstist aru;
- täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.

Hinne on „2“, kui õpilane

- loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; hääldus on halb;
- saab halvasti tekstist aru;
- tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

Hinne on „1“, kui õpilane

- loeb suurte raskustega, veerides;
- ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes;
- ei suuda täita tekstil põhinevaid ülesandeid.

Kirjutamine

- Õigekirja aluseks olevate õpitud põhimõistete ja –reeglite tundmine.
- Töö vormistamine, töö puhtus, tähekuju õigsus ja tähtede seostamine, käekirja loetavus.
- Sõnade, sõnaühendite, lausete ja eakohase teksti eksimusteta ära kirjutamine õpikust, tahvlilt.
- Kirjalike keeleülesannete täitmine: lünk-, sobivus- ja valikülesanded, keelenähtuste võrdlemine, näidete leidmine, õpitavate keelenditega lausete koostamine jms.
- Kokkuvõtte tegemine kuulatud või loetud teksti põhjal.
- Arvamuse kirjutamine loetud teksti kohta.
- Kutse, kirja, õnnitluse jms koostamine.
- Loovtöö kirjutamine: vabajutustus, jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

Kirjalike tööde hindamine:

Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et punktiarvestuse kasutamisel on

90 – 100% punktide arvust – hinne “5”

75 – 89% punktide arvust – hinne “4”

50 – 74% punktide arvust – hinne “3”

20 – 49% punktide arvust – hinne “2”

0 – 19% punktide arvust – hinne “1”

Tekstiloomet hinnatakse järgmiselt:

Hinne “5”

- Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult.
- Kirjutis on nõutava pikkusega ja sidus.
- Kirjutisest arusaamine ei nõua lugejapoolset pingutust.
- Vajalikku infot antakse edasi selgelt ja täpselt.
- Sõnavara ulatuslik ja mitmekesine.
- Kontekstile vastav keelekasutus ja loogiline lausestus, kasutatakse liitlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure.

Hinne “4”

- Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse asjakohaselt.
- Kirjutis on nõutava pikkusega ja üsna sidus.
- Kirjutisest arusaamisel tekivad minimaalsed lugejapoolsed takerdused.

- Sõnavara ülesande täitmiseks piisav.
- Hea keelekasutus ja loogiline lausestus, kasutatakse ka liitlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure.
- Esineb grammatika- ja õigekirjavigu, mis ei sega mõttest arusaamist.

Hinne “3”

- Ülesandest saadakse üldjoontes aru ja see täidetakse rahuldavalt.
- Kirjutis on nõutava pikkusega ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Vaja on mõningast lugejapoolset pingutust.
- Sõnavara küllaltki piiratud.
- Rahuldav keelekasutus, esineb ebaloogilist lausestust, kasutatakse enamasti lihtlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure osaliselt.
- Esineb grammatika- ja õigekirjavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist.

Hinne “2”

- Ülesandest saadakse aru osaliselt, selle täitmises on olulisi puudujäike.
- Kirjutis on õige pikkusega, kuid katkendlik ja halvasti struktureeritud, mistõttu sellest arusaamine nõuab märkimisväärset lugejapoolset pingutust, või kirjutis on nõutust pisut – umbes kolmandiku – lühem.
- Sõnavara piiratud.
- Halb keelekasutus, lausestus ebaloogiline, kasutatakse lihtlauseid. Kirjutaja valdab algelisi tarindeid.
- Grammatika- ja õigekirjavead takistavad mõttest arusaamist.

Hinne “1”

- Ülesandest ei saada aru ja seda ei suudeta täita.
- Kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist.
- Keelest pole võimalik aru saada

Antud piirväärtustest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu ja liiki.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

- veel õppimata reeglite osas;
- ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud.

Ühes sõnas või vormis korduvad vead loetakse üheks veaks.

Etteütlus

Ühe õppetunni jooksul kirjutatava sidusa kontrolletteütluse soovitatav
sõnade arv

1. klassis	1-10 sõna
2. klassis	10-20 sõna
3. klassis	20-30 sõna

Etteütlu teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust. Etteütlu tehakse vaid õpitud materjali põhjal.

Etteütlu hindamine

„5“ – töö on veatu või töös on kuni 3 viga

„4“ – töös on kuni 6 viga

„3“ – töös on kuni 10 viga

„2“ – töös on kuni 14 viga

„1“ – töös on üle 15 vea

Loovtööd (lühijutt, kiri, pildi kirjeldus jt)

Loovtööde maht on 30 sõna.

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

1. töö sisu
2. lausete terviklikkust ja seostatust
3. sõnavara
4. õigekeelsust (õpitud õigekirjajuhiste ulatuses)

Loovtööd hinnates lähtutakse põhimõttest, et 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.

Tunnikontroll

Tunnikontrolliks nimetatakse erinevate omandatud teadmiste, oskuste ja vilumuste kontrolli (nt. sõnavara, grammatilised reeglid, tekstist arusaamine jms). Hindamine toimub vastavalt ülaltoodud protsendiskaalale.

Vihikute kontroll

Harjutuste- ja töövihikute kontroll teostatakse vajaduse korral. Iseseisvate kokkuvõtlike tööde hindamine toimub vastavalt ülaltoodud protsendiskaalale.

Suuline eneseväljendus

- Eneseväljendamine igapäevastes olukordades: palumine, küsimine, keeldumine, selgitamine, vabandamine, tänamine jms
- Vestlemine erisuguste kaasvestlejatega suhtlussituatsiooni arvestades.
- Info edastamine selgelt ja ühemõtteliselt.
- Kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine.
- Kaasvestleja(te) kuulamine, arvamusega nõustumine ja mittenõustumine, vastuväidete esitamine.
- Oma arvamuse argumenteerimine.
- Jutustamine sündmusest, loetust ja kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi, etteantud teemal.
- Oma arvamuse avaldamine teksti (nähtud filmi, situatsiooni jms) kohta.
- Oma suhtumise väljendamine nähtuste, inimeste, tegevuste kohta, nende iseloomustamine.
- Eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus.
- Päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine.
- Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormide järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (parasiitkeelendite vältimine, sõnavalik, mõtte lõpuleviimine).

Hinne on „5“, kui õpilane

- avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/mittennõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada;
- annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu;
- jutustab ladusalt, kasutades mitmekesist sõnavara;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt, kui ka esineb suulisele kõnele omaseid tavalisi takerdusi.

Hinne on „4“, kui õpilane

- avaldab oma arvamust;
- oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu;
- jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne;
- vähe arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub ladusalt ja mõistetavalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.

Hinne on „3“, kui õpilane

- väljendab oma nõustumist/mittennõustumist seda põhjendamata;
- saab kuulatust ja loetust aru üldjoontes;
- jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene;
- ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub konarlikult, kuid piisavalt arusaadavalt, paljude keelevigadega.

Hinne on „2“, kui õpilane

- ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see;

- saab kuulatust või loetust halvasti aru;
- suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele;
- väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult, öeldu jääb arusaamatuks.

Hinne on „1“, kui õpilane

1. ei saa aru kuulatavast;
2. ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu;
3. ei suuda end väljendada ega küsimustele vastata.

7.3. Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppetunni vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.